

ESITYS

Opetusministeriö

Asia: Tekijänoikeusasetuksen muuttaminen ammattikorkeakoulujen kirjastojen erivapauksien osalta

Tekijänoikeuslain 16a §:n 2 momentissa on kyse kirjaston omissa kokoelmissa olevan julkistetun teoksen välittämisestä yleisöön kuuluvalle henkilölle tutkimusta tai yksityistä opiskelua varten laitoksen tiloissa yleisölle välittämiseen varatuilla laitteilla.

Tekijänoikeusasetuksessa 1.1.2006 arkistot ja yleisölle avoimet kirjastot tai museot on jaoteltu eri ryhmiin tekijänoikeutta koskevien erivapauksien suhteen. Toisin kuin muut korkeakoulukirjastot ja tieteelliset kirjastot ammattikorkeakoulujen kirjastot on ryhmitelty kategoriaan, jolta puuttuu oikeus valmistaa tekijänoikeuslailla suojatusta aineistosta tekijänoikeuslain 16 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla kappaleita ja saattaa ne yleisön saataville. Ammattikorkeakoulujen kirjastot eivät näin ollen rinnastu oikeuksiensa suhteen muihin korkeakoulukirjastoihin tai tieteellisiin kirjastoihin.

Tekijänoikeuslain 16 a §:n 2 momentin pitäisi antaa ammattikorkeakoulukirjastoille paremmat mahdollisuudet tukea ammattikorkeakoulujen laissa määrättyjä tehtäviä: ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa ammatillista korkeakouluopetusta, erikoistumisopintoja, jatkotutkintoihin johtavia opintoja, aikuisopiskelua sekä ammattikorkeakouluopintoja palvelevaa tutkimus-, kehitys- ja palvelutoimintaa.

Ammattikorkeakoulu- ja yliopistokirjastot ovat julkisia kirjastoja. Näillä korkeakoulukirjastoilla on yhtäläiset velvollisuudet tuottaa palveluja asiakkailleen ja siten myös lainsäädännössä kirjastojen oikeuksien tulisi olla yhtäläiset. Meneillään olevan korkeakoulukentän rakenteellisen muutoksen myötä tullaan jatkossa muodostamaan erilaisia yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kirjastojen yhteenliittymiä. Tämän kehityksen kannalta on tärkeää varmistaa, että korkeakoulukirjastojen yhtäläiset velvollisuudet on huomioitu ja yhtäläiset oikeudet mahdollistettu lainsäädännössä. Tulevaisuudessa kirjastopalvelut ja –aineistot digitalisoituvat, joten ammattikorkeakoulukirjastot tarvitsevat oikeuden digitaalisten turvakopioiden valmistamiseen.

Ammattikorkeakoulut esittävät tekijänoikeusasetuksen muuttamista siten, että tekijänoikeuslain 16 a §:n 2 momentti kuuluu ammattikorkeakoulukirjastojen erivapauksiin.

Timo Luopajarvi
ARENE ry:n pääsihteeri

Anneli Pirttilä
Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulun rehtori